

Amsterdam.nl

Let op: De reguliere Amsterdam.nl en de Stadspas aanbiedingen vindt u na deze special

Op 30 april 2013 barst Amsterdam uit zijn voegen. Honderdduizenden mensen komen op deze historische datum naar de hoofdstad. En terecht, want er valt nogal wat te vieren: afscheid van Koningin Beatrix, de laatste Koninginnedag en de inhuldiging van de nieuwe Koning. In dit nummer alles wat u wilt weten over deze bijzondere dag.

Troonswisseling en Koninginnedag

Burgemeester Van der Laan ontvangt namens Amsterdam het Koninklijk gezelschap en is eindverantwoordelijke voor de organisatie en de goede gang van zaken in Amsterdam tijdens deze dag. Aan de voorbereidingen is onder zijn leiding de afgelopen periode heel hard gewerkt. Met de Koningsvaart op het IJ en het Koningsbal op het Museumplein als hoogtepunten. Op 30 april is hij in het Koninklijk Paleis op de Dam officieel getuige bij de troonsafstand van Koningin Beatrix. Samen met de Amsterdamse wethouders en de gemeenteraad woont hij de inhuldiging van de nieuwe Koning in de Nieuwe Kerk bij.

Volg Koninginnedag online

Op www.amsterdam.nl/troonswisseling vindt u alles over Koninginnedag 2013 in Amsterdam: de troonswisseling in de Nieuwe Kerk, het programma van de Koningsvaart, de vrijmarkten en de feestjes in de stad, de artiesten op het Museumplein, maar ook de wegafzettingen in de stad, de regels op het water en de handigste apps.

Volg ook:

- **Twitter @amsterdamnl** voor het laatste nieuws
- **Facebook gemeenteamsterdam**
- **app 30 APPril** met speciale druktemeter
- **app Vaarwater** voor alles op het water
- **14020** voor publieksinformatie

Amsterdam zal oranje kleuren. Dat is duidelijk. Traditioneel vieren we op 30 april Koninginnedag. Dit jaar voor de laatste maal. Op zoek naar oud en vertrouwd? De bekende straatfeestjes en de vrijmarkt zijn gewoon te vinden. Maar er is meer. Want deze dag is Amsterdam de gastheer van de troonswisseling. Dat betekent extra evenementen

op vele plekken in de stad. Met niet de minsten. Artiesten, atleten en acteurs verzorgen verschillende festiviteiten. Denk onder meer aan:

- Roel van Velzen, André Rieu, André van Duin en Martijn Fischer als André Hazes op het Museumplein.
- Epke Zonderland en Ali B op de sporthoek bij Overhoeks.

- Andere Olympische kampioenen zoals Dorian van Rijsselberge, Inge de Bruijn en Roeiteam Holland 8.
- Het Concertgebouw Orkest en Armin van Buuren op Java-eiland.

Wie op welke locatie te zien is, waar u rekening mee moet houden en meer, leest u in dit nummer.

Win kaartjes voor het festival op Java-eiland!

Het Java eiland valt dit jaar goed in de prijzen. De Koningsvaart komt er langs en Armin van Buuren geeft een spetterende show weg met het Concertgebouworkest. Wil jij hier bij zijn? Doe dan mee met onze prijsvraag en maak de volgende zin af: **30 april 2013 betekent voor mij....**

Mail je antwoord vóór 24 april naar redactie@amsterdam.nl onder vermelding van: 30april. Vermeld duidelijk je adres en je leeftijd. Winnaars krijgen persoonlijk bericht.

Het programma op de Dam

De Dam staat 30 april in het teken van de troonswisseling.

De belangrijkste momenten zijn:

- 10.00 - 10.30 uur:** Koningin Beatrix doet afstand van de troon in het Koninklijk Paleis
- 10.30 - 10.50 uur:** het nieuwe koningspaar verschijnt op het balkon, samen met (dan) prinses Beatrix. Na de toespraken en het Wilhelmus verschijnen de prinsesjes Amalia, Alexia en Ariane ook op het balkon
- Vanaf 13.50 uur:** Koninklijke gasten lopen van het Paleis naar de Nieuwe Kerk
- 14.00 - 15.30 uur:** beëdiging en inhuldiging van Koning Willem-Alexander in de Nieuwe Kerk.
- Vanaf 15.30:** Koninklijke gasten lopen van de Nieuwe Kerk terug naar het Paleis

De Dam is vrij toegankelijk. Maar let op! Er wordt grote drukte verwacht en de ruimte is beperkt (Máximaal 20.000 mensen). Waarschijnlijk is de Dam al vroeg in de ochtend vol. Als u het goed wilt zien, kunt u het beste thuis tv kijken. Op 29 en 30 april verzorgt de NOS een live-uitzending vanaf de Dam, zodat u niets hoeft te missen. Ook staan er op het Museumplein, de Kop van Java-eiland en bij het Oeverpark grote schermen. Hier kunt u de ceremonie live volgen.

Museumplein wordt Oranjeplein

Het Museumplein wordt op 30 april omgedoopt tot het Oranjeplein en biedt allerlei gezinsactiviteiten.

Gedurende de dag zijn alle officiële troonswisselingsmomenten op grote schermen te volgen, afgewisseld door een gevarieerd podiumprogramma.

- 10.00** Abdicatie en balkonscène live op schermen te volgen
- 11.00** Kinderbal met optredens van o.a. Monique Smit, Monsif en de 3JS
- 13.30** Inhuldiging live op schermen te volgen
- 15.30** Optreden Roel van Velzen met diverse gasten
- 19.30** Gezamenlijk zingen we het Koningslied (live te volgen vanuit Ahoy)
- 19.45** Koningsvaart is live te volgen op de schermen
- 21.30** Koningsbal met André Rieu, André van Duin, en Martijn Fischer als André Hazes

De optredens duren tot 23.00 uur.

's Avonds wordt het plein opgedeeld in zit- en staplaatsen. Voor de zitplaatsen kunt u kaarten kopen. Kijk op www.amsterdam.nl/troonswisseling voor informatie over de kaartverkoop.

Rolstoelplekken

Zowel op de Dam als bij de Koningsvaart zijn speciale plekken gereserveerd voor rolstoelgebruikers. Wilt u daarvan gebruik maken, kijk dan op www.amsterdam.nl/troonswisseling voor meer informatie.

Autovrij Amsterdam

Zoals elk jaar met Koninginnedag zijn grote delen in het centrum autovrij. De straten met afzettingen zijn autovrij, maar wel bereikbaar voor voetgangers en fietsers. Dit doen we voor de veiligheid van de Koninklijke gasten en voor de bezoekers van de evenementen. Het gaat om de gebieden rondom:

- De Dam
- Java-eiland
- Piet Heinkade

Bent u van plan een van deze gebieden te bezoeken of woont u in de buurt? Kijk op www.amsterdam.nl/troonswisseling om precies te weten om welke straten het gaat.

Op 29 april begint de gemeente met het plaatsen van hekken. Deze worden op 1 mei weer weggehaald.

Programma Koningsvaart

19.30 uur: Het Koningslied

19.45 uur: De Koningsvaart begint bij het EYE Film Instituut en vaart langs het Oeverpark en de kop van het Java-eiland.

21.30 uur: De vaartocht eindigt bij het Muziekgebouw aan het IJ.

Wat brengt de avond van 30 april?

Bent u na een hele dag feest en vertier nog niet moe?

Onze allereerste Koningsavond biedt uitkomst.

De Koningsvaart

Deze bijzondere avond wordt ingeluid met het zingen van het Koningslied. Vanaf het IJ kijkt de Koninklijke familie via grote schermen naar de officiële uitvoering in Ahoy Rotterdam en het kinderkoor bij EYE. Daarna begint de Koningsvaart over het IJ, waarbij Nederland zich in volle glorie aan de nieuwe koning laat zien: in een decor van tallships, blusboten, marineschepen en nog veel meer.

Epke, Ali B, sportdemonstraties en een rap

De sporthoek bij Overhoeks is dan al vanaf eind van de middag het terrein van de jeugd. Er zijn sportdemonstraties, ondermeer van voetbalkunstenaar Soufinae Touzani, streetdance en clinics. En er komt een fietswand (waar je verticaal op kunt fietsen), een klimmuur en een digitale voetbalmuur. In het water ligt een drijvend podium waar ook sportdemonstraties op plaatsvinden. Zodra de boot met de Koning en de Koningin eraan komt presenteert rapper Ali B een show met hoogtepunten uit de sportgeschiedenis. Epke Zonderland verzorgt het klapstuk met zijn fenomenale oefening aan de rekstok. Holland 8 uit Atlanta roeit een stukje met de boot mee en Dorian van Rijsselberge surft langs het Koninklijk gezelschap. Ook komt er een schaatsbaan in het IJ te liggen met daarop een aantal bekende Olympische schaatsters.

Als het Koninklijk paar opnieuw langs EYE vaart, klinkt de filmmuziek uit Soldaat van Oranje. Een aantal bekende filmacteurs brengen, in kostuum, een groet vanaf het balkon. Langs de oever bij de Sixhaven wordt een nostalgisch eresaluut gegeven. Een stukje verder danst het Nationaal Ballet een Pas de Deux. Andere bezienswaardigheden zijn: de solarschepen van de studenten uit Delft, een gospelkoor, een ponton met gras en koeien (met een boer uit Boer zoekt vrouw), een musicalboot en nog veel meer.

Als de Koninklijke boot de Kop van Java bereikt is dat het startsein voor het beste orkest van de wereld en 's werelds beste DJ – het Koninklijk Concertgebouworkest en Armin van Buuren – om samen een muzikaal huzarenstuk ten gehore te brengen.

De muziek zwelt aan als de Koningsvaart het Muziekgebouw nadert. Elf percussionisten onthullen al drummend nog één keer het thema 'dit is uw land', een tiental blusboten spuiten hun erewater en onder luid scheepsgetoeter stijgen vanaf de schepen op het IJ duizenden oranje ballonnen op. Het zal duidelijk zijn. Nederland heeft een nieuwe Koning.

Ondertussen op het Museumplein.....

Gelukkig is de Koningsvaart ook te zien op de vele schermen in de stad, waaronder op het Museumplein. Daar begint meteen na de vaart het Koningsbal. Een groot oranje feest met maar liefst 3 André's: André Rieu en zijn orkest, André van Duin en Martijn Fischer in zijn rol van André Hazes. Samen maken zij de dag compleet.

Belangrijke tip:

Maak vooraf een keuze tussen de Koningsvaart op het IJ en het Koningsbal op het Museumplein. Door de drukte in de stad is het niet mogelijk om beide evenementen te bezoeken.

Heen en weer met de pont?

Vanaf de kade in Noord heeft u een mooi uitzicht op de Koningsvaart. De ponten varen vanwege de Koningsvaart op variabele tijden:

■ Amsterdam Centraal - Buiksloterweg (EYE / Oeverpark): **pont vaart niet tussen circa 17.30 en 22.00 uur.**

■ Amsterdam Centraal - IJ-plein (Noordwal): **pont vaart niet tussen circa 17.30 en 22.00 uur.**

■ Als deze ponten tijdelijk uit de vaart zijn, neem dan de extra pont van Westerdoksdijk (naast Paleis van Justitie) naar Distelweg. Wil je vervolgens naar de Koningsvaart? Volg dan aan de overzijde de borden naar Oeverpark of neem de K(r)ingbus naar de Noordwal (halte Meeuwenlaan).

■ De extra pont Westerdoksdijk vervoert geen fietsen, brommers en canta's.

■ Amsterdam Centraal - NDSM-werf: **pont vaart tot 13.00 uur.** Neem daarna de extra pont vanaf Westerdoksdijk naar NDSM-werf.

■ Tasmanstraat - NDSM-werf: pont vaart de hele dag/avond.

■ Tasmanstraat - Distelweg: pont vaart niet.

Feest in de buurt

Centrum

Dansen op de Noordermarkt

Op Koninginnenacht gaat het dak eraf met Rilan & The Bombadiers op de Noordermarkt: rock 'n soul met een vleugje hiphop en funk.

Back to the 50's and 60's

Café Hans & Grietje op de Spiegelgracht 27 laat u rock&rollen met Off the Record. Deze vijfmansband treedt al jarenlang op met Koninginnedag. Het wordt een feest van herkenning.

Kindervrijmarkt

Op zoek naar die ene speciale lampenkap, dat kekke leren jasje of die antieke klok? Vind ze voor kleine prijsjes op de vrijmarkten. Ze zijn er door het hele centrum, maar vanwege de troonwisseling op minder locaties. Kindervrijmarkten (tot 16 jaar oud) zijn op de Leliegracht (even zijde nummer 42 - 58), Amstelveld, Frederiksplein (plantsoen bij de Falckstraat) en Sint Antoniessluis (tot de rijbaan van de auto's).

Nieuw-West

29 april: Astrid Seriese en volop vrijmarkt

Gratis muziektheatervoorstelling in de Meervaart met ondermeer Astrid Seriese. De voorstelling begint om 19.30 uur. U kunt vanaf woensdag 24 april gratis kaarten afhalen bij de kassa van theater De Meervaart.

30 april

Kindervrijmarkt in Stadspark Osdorp en vrijmarkten op het Osdorpplein, Sierplein, Tussenmeer en Burgemeester de Vlugtlaan. Ook is het volop feest in Oud-Sloten met een vrijmarkt, Oudhollandse spelen en ringsteken. Op Plein '40-'45 is een pleinfestival voor het hele gezin met een kindervrijmarkt en optredens van lokale artiesten.

Vuurwerk op de Sloterplas

De dag eindigt met een groots vuurwerkspektakel midden op de Sloterplas. Het vuurwerk wordt om 21.45 uur ontstoken en is vanaf alle oevers van de Sloterplas te zien.

Noord

NDSM vrijhaven:

Span die kroon in Noord

Dans over het IJ op de Ilovenoord-

Edwin van Eis

feestpunt en vier Koninginnedag in Noord. NDSM Vrijhaven biedt een mooi programma vol muziek, kunst, karaoke, kindervrijmarkt, dance en horeca. Zelfs de abdicatie en inhuldiging en de landelijke samenzang hoeft u hier niet te missen. Het koningslied kun je van te voren nog even oefenen op het nieuwe karaokepodium.

NDSM nodigt jong en oud uit om samen de slingers op te hangen. Het feestje is gratis toegankelijk. Alleen voor het dance-evenement van Voltt en Lockdown (techno, house en electro) moet je vóór 30 april een kaartje kopen.

Oost

Groot feest in Oost

Koninginnedag wordt dit jaar bijzonder gevierd in verband met de troonwisseling. Zo is er de Koningsvaart over het IJ. Armin van Buuren treedt op met het Concertgebouworkest op de Kop Java, maar er is nog veel meer te doen. Er is dit jaar weer Loveland Queensday in het Oosterpark en natuurlijk het Bredeweg-festival met muziek, straattheater en vrijmarkt voor de kinderen. Ook vier je feest bij Baut, Studio K en op het Borneoeliland. Kom allemaal naar Oost

om deze laatste Koninginnedag te vieren.

Zuid

Traditiegetrouw is het goed feesten in Zuid op Koninginnedag. Kloppend hart van Zuid is het Museumplein. De hele dag en avond door kunt u de gebeurtenissen rond de troonwisseling en de Koningsvaart volgen op grote schermen. Er zijn allerlei optredens en 's avonds is er het Koningsbal. Liefhebbers van dance-evenementen kunnen naar het Olympisch Stadion (www.kingsdayfestival.nl) en de RAI (www.queenslandfestival.nl). Daarvoor moet je vóór 30 april een kaartje kopen.

Het Vondelpark en Sarphatipark bieden kinderen uit Amsterdam ook dit jaar weer een podium om hun talent en ondernemerszin te tonen. Bovendien kunnen ze meedingen naar twee iPads die Stadsdeel Zuid verlooft onder kinderen die meehelpen opruimen na afloop. Per ingeleverde speciale vuilniszak krijgen ze een lot waarmee ze deelnemen aan de actie. Ook op andere plekken in het stadsdeel zijn er tal van vrijmarkten, buitentaps en podia.

genieten van het optreden van MiRco & de Wijze Mannen. Deze nederpop band speelt eigen werk en klassieke covers. Voor het tweede jaar keert Cartel terug naar het Frederik Hendrikplantsoen om Koninginnedag van 11.00-22.00 uur te vieren met een gratis buitenpodium.

Zuidoost

Geen zin in die grote drukte van centrum Amsterdam op de allerlaatste Koninginnedag? In Zuidoost is genoeg te doen, bijvoorbeeld in de winkelcentra Amsterdamse Poort en Reigersbos. Rondsnuffelen op de vrijmarkt of genieten van muziek, dans, barbecues, kinderactiviteiten of gewoon een terrasje met een drankje. In Driemond beginnen de welbekende Oranje-feesten al op 27 april met 's avonds een 'Oranje boven' disco met super playbackshow. Zondag 28 april gaat om 11.00 uur de oergezellige Koffietijd Bingo los, kan er 's

Tienke Damstra

West

Een greep uit het programma. Koninginnefeest op de brug bij Restaurant Radijs, van 6.00-20.00 uur (Jan Evertsenstraat 41). In cultuurpark Westergasfabriek is 'Troonopvolgers': een kindervrijmarkt en zeven podia met muzikaal talent uit de buurt. De troonwisseling kunt u live volgen bij Terrasmus. Aansluitend kunt u van 14.00-16.30 uur in het Erasmuspark

middags meegedaan worden aan een mooie fietstocht of de traditionele prutmarathon en is er de rest van de dag volop muziek. Op maandag komen vooral de kinderen aan hun trekken en op Koninginnedag zelf hangt in de tent op het feestplein de hele dag een groot scherm waar alles rond de kroning van Willem-Alexander tot koning is te zien.

Tom (35)

Ik ga op 30 april op de Dam staan en naar de koning kijken. Het is een belangrijk moment. Ik woon al veertien jaar in Amsterdam.

Anke Hayward (72)

Ik blijf thuis op 30 april. Ik heb die dag wel een paar logees over de vloer. We gaan samen naar de troonwisseling kijken.

Siward Vermeulen (41)

Ik vlucht op 30 april de stad uit. Ik ben niet van plan om Koninginnedag te gaan vieren.

Gezellig op het land en op het water

Een Amsterdams feestje op Koninginnedag

Naast alle evenementen voor de troonswisseling, viert Amsterdam ook gewoon haar 'eigen' Koninginnedag. Net als andere jaren zijn er veel kleinschalige, gezellige evenementen en vrijmarkten in de stad.

Kleinere feesten met entree

Liefhebbers van dancefeesten kunnen hun hart ophalen bij een van vele kleinere feesten in de stad. Voor de meeste moet je vooraf een kaartje kopen. Er worden geen kaarten aan de deur verkocht. Kijk voor meer informatie op de websites van de feestorganisatie.

Een biertje? Ja, maar houd het wel gezellig!

Een biertje hoort bij Koninginnedag, maar het moet wel gezellig blijven. Daarom wordt er streng opgetreden tegen illegale verkoop. Bezoekers mogen één drankje de stad in meenemen. Dat wil zeggen: een blikje, flesje of andere stuksverpakking (met zwakalcoholische drank) per persoon. Winkels en supermarkten houden zich ook aan deze regel. Natuurlijk kunt u voor een drankje terecht bij de horeca. Ook hiermee zijn afspraken afgemaakt. Zo proberen we overmatig drankgebruik te voorkomen en kunnen we er een gezellig feestje van maken.

Bezoekers:

Verwacht u bezoek met Koninginnedag, of gaat u met vrienden of familie van buiten Amsterdam de stad in? Plan thuis alvast de heen- en terugreis. Download vooraf de routekaart via www.amsterdam.nl/troonswisseling.

Komt u met de auto?

Parkeer op de P+R-terreinen en speciale parkeerlocaties voor 30 april.

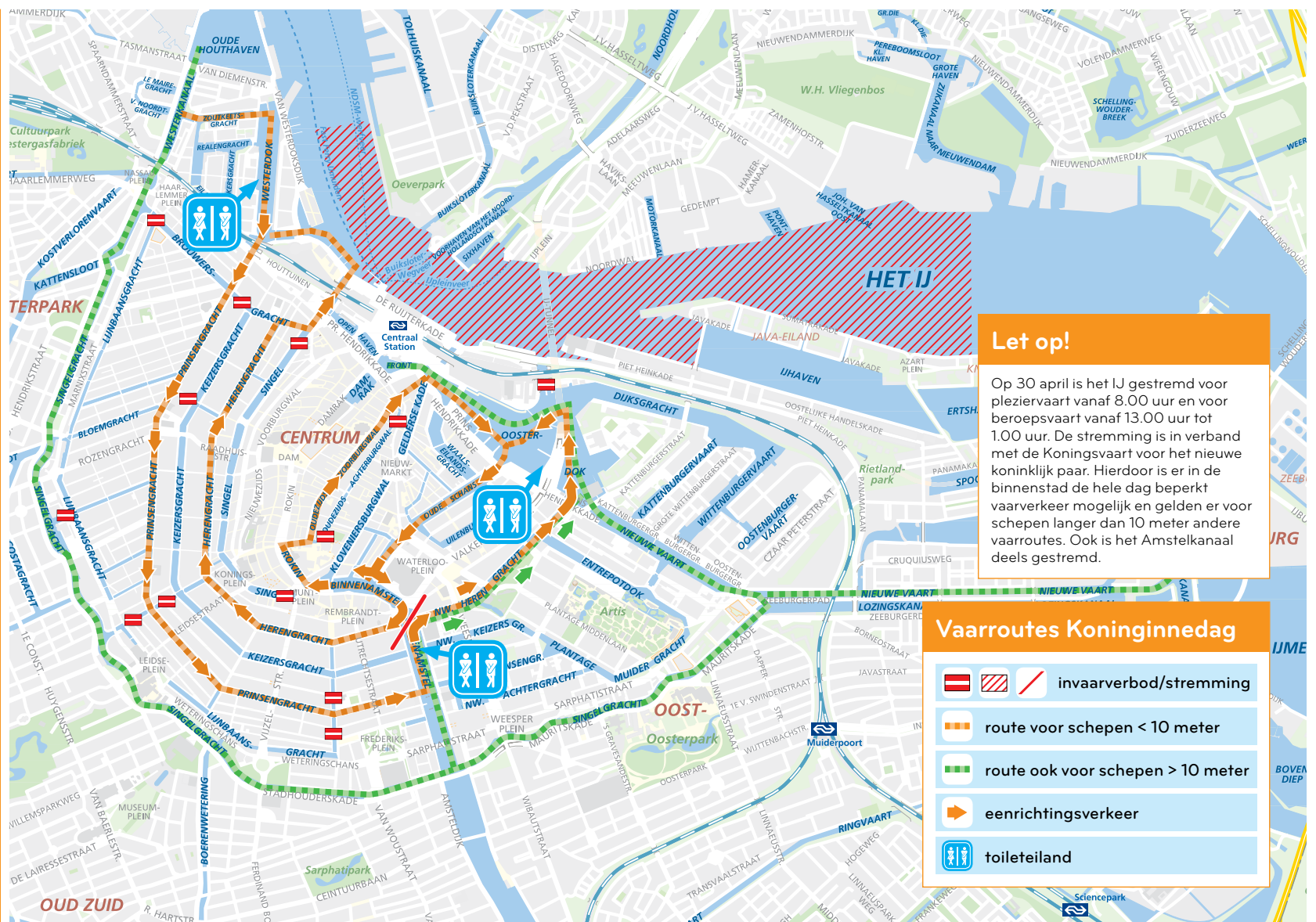
Komt u met de trein?

Kom via station NS Amsterdam Zuid naar het Museumplein, dat is sneller en minder druk. Borden wijzen u vervolgens de weg. Kijk voor meer informatie over het openbaar vervoer op: www.ns.nl en www.gvb.nl

Feest met ruimte voor tegengeluiden

Amsterdam streeft naar een open en feestelijke viering van Koninginnedag en de troonswisseling. Daarbij is op deze dag ook plaats voor mensen die een ander geluid willen laten horen. Op zes plekken in Amsterdam kan worden gedemonstreerd. In de buurt van het centrum zijn het Waterlooplein, het Spui, het Frederiksplein en het Frederik Hendrikplantsoen hiervoor aangewezen. In de buurt van de Koningsvaart mag men demonstreren op het Azartplein (op Java Eiland) en het IJ-plein (stadsdeel Noord). U heeft hiervoor geen vergunning nodig. Wel moet de demonstratie uiterlijk 24 uur van tevoren bij de gemeente zijn gemeld.

TIP: Waternet lanceert dit jaar een mobiele website waarop je kunt zien waar het dichtstbijzijnde toilet is: www.urinwaar.nl

Op het water

De Koninklijke familie viert Koninginnedag dit jaar deels op het Amsterdams water. Ook veel Amsterdammers zullen er dit jaar weer bij zijn op de grachten. Door voorbereidingen voor de Koningsvaart zal het overdag op het IJ extra druk zijn. Om iedereen een fijne tijd op het water te kunnen bieden gelden er op 30 april aangepaste vaarroutes en -regels.

Stremming IJ

Een belangrijk deel van het Troonswisselingprogramma is op het water. Ter voorbereiding op de Koningsvaart 's avonds, is vaarverkeer op het IJ gestremd. Voor de pleziervaart vanaf 8.00 uur, voor de beroepsvaart vanaf 13.00 uur. Door de afsluiting van het IJ is het niet mogelijk om vanaf de grachten via het IJ rond te varen. Hierdoor wordt het (nog) drukker op de overgebleven vaarroutes in de

binnenstad. Daarom zijn er aanvullende maatregelen getroffen, waaronder een aparte vaarroute voor hele lange vaartuigen. Naar verwachting zal het IJ rond 01.00 uur weer worden vrijgegeven.

Aangepaste vaarroute schepen langer dan 10 meter

Door de (extreme) drukte op het water zullen boten langer dan 10 meter niet meer kunnen uitwijken of keren in de smalle grachten. Daarom is er een aparte vaarroute voor deze schepen (zie de groene route op de Vaarkaart). Voor hen zijn de Prinsengracht, Rokin, Grimborgwal, Oudezijds Voorburgwal, Oudeschans en Herengracht verboden terrein. Boten die te lang zijn worden tegengehouden en terug gestuurd.

Overige vaarregels

Naast de normale vaarregels, is een aantal extra regels op het water van kracht:

- De onderdoorgangen van bruggen moeten vrij zijn van obstakels
- Boten moeten voor de doorvaart van de blusboot van de brandweer 5 meter vrijhouden (met een minimale doorvaart-hoogte van 1.50 meter).
- Versterkte muziek niet is toegestaan
- Er geldt (zoals normaal) een maximum snelheid 7,5 km p/u op het water.
- Schippers mogen niet onder invloed zijn (< 0,5 promille)
- Passagiers mogen -net als bezoekers aan land- Máximaal één stuk alcoholische drank bij zich hebben.
- Commercieel passagiersvervoer zonder vergunning is niet toegestaan. Ook dit jaar kunnen boten op een vergunning gecontroleerd worden.

Eenrichtingsvaart

Op de volgende locaties geldt eenrichtingsvaart:

- De Korte Prinsengracht: vanaf het Westerdok richting Prinsengracht.
- De Prinsengracht: vanaf de Korte Prinsengracht richting Amstel.
- Het Rokin: vanaf de Amstel richting Grimborgwal.
- De Oudezijds Voorburgwal: vanaf de Grimborgwal richting Open Havenfront.
- De Oudezijds Kolk: vanaf de Oudezijds Voorburgwal richting Open Havenfront.
- De Brouwersgracht (gedeelte Korte Prinsengracht-Singelgracht) ingang vanaf de Keizersgracht richting Singelgracht.

Kijk ook op de Vaarkaart. Deze vindt u op www.amsterdam.nl/troonswisseling. Bootbezitters kunnen bovendien de app 'VaarWater' downloaden met vaarroutes en vaarkaarten.

Aiko Vervliet (44)

Ik weet nog niet hoe Koninginnedag er voor mij uit komt te zien. Ik ga misschien werken op de buurtboerderij in West. Als ik niet hoeft te werken trek ik me terug.

Kirsten de Boer (35)

Ik ga op 30 april lekker feestvieren. Normaal doe ik dat in de Jordaan, maar dit jaar ga ik waarschijnlijk bij iemand thuis op een groot scherm naar de troonswisseling kijken.

André Rieu: 'Met André van Duin optreden is sowieso altijd een feest'

André Rieu is een van de grote artiesten die optreedt op het Koningsbal op het Museumplein. Samen met André van Duin en Martijn Fischer in de rol van André Hazes maakt hij er een prachtige avond van. Hij kijkt alvast vooruit.

Hoe vindt u het om op te treden op het Koningsbal?

Ik voel me op de eerste plaats zeer vereerd dat ik met mijn orkest bij deze bijzondere gelegenheid mag optreden. Daarnaast vind ik het ook heel leuk! We verheugen ons allemaal enorm en hopen natuurlijk stiekem dat het koningspaar even komt luisteren.

Wat is uw band met Amsterdam?

Afgezien van het feit dat ik het een van de mooiste steden van de wereld vind en er altijd graag kom, heb ik er al van jongs af aan een band mee. Mijn oma, die bij ons in huis woonde, was Amsterdamse. En mijn vader dirigeerde er jarenlang het koor van de Vredeskerk. Het gebeurt nog altijd dat er mensen naar me toe komen die zeggen: ik heb nog in het koor van uw vader gezongen. Leuk is dat!

Drie André's op een podium. Betekent dat nog iets voor uzelf?

Dat is heel apart, ja. Met André van Duin optreden is sowieso altijd een feest. Dat hebben we al vaker gedaan. Hij heeft een prachtige stem en we kunnen het zowel op menselijk als muzikaal vlak reuze goed met elkaar vinden.

Wat kunnen wij die avond verwachten? Kunt u daar al iets over vertellen?

We spelen natuurlijk de nieuwe Kroningswals. En naast de stukken met "de drie André's" heel veel feestelijke, bij deze bijzondere gelegenheid horende muziek. Bijvoorbeeld de prachtige Kaiserwalzer van Johann Strauss. In mijn ogen de mooiste wals ooit voor een vorst geschreven. Speciaal voor koningin Beatrix spelen we Time to say Goodbye en voor koningin Máxima Don't cry for me Argentina. Voor deze twee stukken komt de Australische sopraan Mirusia Louwerse overvliegen uit Melbourne.

TIP: Heeft u nog een tip voor de Amsterdammer voor deze dag?

Vooral komen! En meedansen en -zingen voor het nieuwe koningspaar. Het wordt een uniek feest.

André Rieu Productions BV

Ella

Jula

Cees

Uitslag kleurwedstrijd

Cees, Ella en Jula gefeliciteerd! Jullie kleurplaat uit Amsterdam.nl nummer 3 is als mooiste uit de bus gekomen. Jullie krijgen de vrijkaartjes voor het NEMO z.s.m. toegestuurd. Veel plezier!

Jannes Boon (22)

Ik weet nog niet precies wat ik ga doen op 30 april. Ik denk erover om naar de Westergasfabriek te gaan.

De troonswisseling in cijfers

Amsterdam is geen onbekend terrein voor de Oranjes. In **2012** bezocht Hare Majesteit de Koningin **24 keer** (officieel) de hoofdstad; Prinses Máxima was hier **22 keer** voor een officiële gelegenheid en de Prins van Oranje deed **17 keer** Amsterdam aan ■ **32.422** Amsterdammers maken voor **de derde keer** bewust een troonswisseling mee (daarvan zijn ruim **40** mensen ouder dan **100** jaar) ■ **131.000** Amsterdammers maken het bewust voor **de tweede keer** mee ■ De stad heeft **2 km stof** nodig voor de feestbanieren ■ Daar komt nog zo'n **2,5 km** bij voor de aankleding van gebouwen ■ En zo'n **3 km pavoiseerlijn** (lijn om vlaggen aan te bevestigen) ■ De grootste doeken hangen aan Overhoeks: **2 doeken** van **30 meter** breed en **80 meter** hoog ■ **1097** nationale en internationale journalisten doen in Amsterdam van deze dag verslag ■ Het gaat om **677** buitenlandse journalisten uit **68** verschillende landen ■ Uit Argentinië hebben **33** journalisten zich bij de organisatie gemeld ■ Máxima is **30 april** niet de enige met een Argentijnse achtergrond: Er wonen in Amsterdam **363** Argentijnen ■ De grote dancefeesten in Amsterdam bieden plaats aan **84.900** feestliefhebbers ■ Op het Museumplein kunnen **42.000** mensen staan; daarbij biedt het plein **3.530** zitplaatsen ■ De gemeente gebruikt ruim **10 km** hekwerk om alles in goede banen te leiden ■ Op een 'gewone' Koninginnedag vieren tussen de **700.000** en **800.000** mensen het feest in Amsterdam ■ Dat is mede afhankelijk van het weer: op de warmste Koninginnedag (**1993**) was het **26,9 °C** ■ De koudste Koninginnedag was in **1970**. Toen kwam het kwik niet hoger dan **8,6 °C**

Op 30 april 2013 zal nagenoeg dezelfde tekst door het Paleis op de Dam galmen als op 4 september 1948 en 30 april 1980. Ook toen klonken de historische woorden: "Ik verklaar dat ik na rijp beraad van dit ogenblik af geheel vrijwillig afstand doe van mijn koninklijke gezag...". Maar de gebroeders Bax zien ook verschillen tussen de drie troonswisselingen. Ze maakten er al twee mee en blikken vooruit op hun derde.

Voor de derde keer een troonswisseling

Wim en Aart Bax ontvangen ons thuis, in Tuindorp. De rasechte Amsterdamers op leeftijd zitten er kwiek bij. "Aart is 83 en ik ben 82. Eigenlijk schelen we 13 maanden, maar omdat ik van januari ben, denken mensen dat er twee jaar tussen zit", verklaart Wim. De broers komen uit een gezin van tien en groeiden op in Noord. "In die tijd zag het hier heel anders uit. Dit was boerenland. We hoorden ook niet echt bij Amsterdam", vertelt Aart. Beiden hebben levendige herinneringen aan september 1948. "Het was een week feest. Anders dan nu werd er ook rondom de troonswisseling veel georganiseerd. Niet door de gemeente hoor. Nee, door de buurt zelf. Zo ging dat toen. Je regelde het gewoon zelf. Het buurtgevoel was toen veel meer." Feest vieren zag er toen ook anders uit. Niks lallend met een blik bier over straat. "Daar had je het geld helemaal niet voor", zegt Aart. "Wij moesten hard werken voor onze centen", vult Wim aan.

Niet iedereen kon een treinkaartje betalen

Ook in 1948 kwamen er veel mensen van buiten de stad op de historische gebeurtenis af. Maar minder dan nu het geval zal zijn, schatten de heren. Om dezelfde reden; niet iedereen kon een treinkaartje betalen. Aan de beelden op Youtube is dat niet af te zien. Door de hele stad staan drommen mensen om een glimp van de ingehuldigde Juliana op te vangen. "Langs Amsterdams beroemde Westertoren gaat de kleurige stoet terug naar het Paleis, onder voortdurend gejuich van de bevolking", aldus de bekende polygoonstem.

30 april 1980 geeft een heel ander plaatje. De kroningsoproer wierp een donkere schaduw over deze dag. Onder de leuzen 'Geen woning, geen kroning!', 'Kein Haus, kein Claus' en 'Trix, ik kom bij je wonen' demonstreerden krakers tegen de woningnood. De ME rukte massaal uit, delen van de stad stonden blauw van het

Edwin van Eijs

traangas, stenen en verfbommen vlogen naar de ordebewakers.

Pas thuis op het journaal zag ik wat er allemaal gebeurd was

De gebroeders Bax waren niet in deze chaos te vinden. Wim zat met zijn gezin voor de buis. Aart was wel in de stad, maar had nauwelijks iets meegekregen van de rellen. "Pas thuis op het journaal zag ik wat er allemaal gebeurd was", zegt Aart. Hij heeft wel een verklaring voor de onlusten. "Vroeger had de juut respect. Die hoefde maar te wenken en je kwam aangesneld. Hetzelfde gold voor de schoolmeester. Als je zat te klieren, kon je een timmer op je gezicht verwachten. En als je dan thuis vertelde wat er was gebeurd, gaf je vader er nog twee bovenop. Want, ja, de meester zal wel gelijk hebben gehad. Tegenwoordig beginnen we met verantwoording te vragen aan politie of leraar. Die moet zich verdedigen. Ja, dan roep je dit soort

gedrag over jezelf af."

Een mens van goud

Wim en Aart vinden dat je die mentaliteitsverandering ook aan de vorst kan aflezen. "Hoe noemen ze Willem-Alexander?", vraagt Aart retorisch. "Precies! Prins Pils. Zegt genoeg toch? Je loopt hem zo omver. Heb ik een keer gedaan hè. Bij een veteranendag. Stond ie in de weg. Ik dauw hem zo opzij." Maar beide heren vinden hem wel een geschikte vent. Het is een goed mens. "Hij gaat het prima doen. Hij heeft een goede familie om zich heen. Pieter van Vollenhoven heeft hem veel geleerd en Máxima houdt hem op het rechte spoor." Over zijn moeder zijn ze ook te spreken, "maar ze is wel erg afstandelijk. Beetje uit de hoogte en koud". 'Juliaantje' vonden ze een stuk warmer. Echt een moeder van het volk. 'Willemientje' lijkt in huize Bax het populairst. "Dat was een mens van goud. Zij had ons de oorlog door gesleept. Met haar radiotoespraken

vanuit Engeland en haar hulp aan de Engelandvaarders." Het is ook een reden waarom de straten afgeladen waren die 4de september 1948 en de troonswisseling zeven dagen duurde, denken Aart en Wim. "Tegenwoordig is het één dag en klaar. En alles georganiseerd door de overheid. Hier hoeft je nu echt niet te verwachten dat ze met de straat een feestje bouwen. Buren kennen elkaar nauwelijks."

Toch blijft het volgens de mannen een historische gebeurtenis. "We mogen blij zijn met ons koningshuis. Dat is toch een stuk beter dan zo'n president, die er dan na vier jaar weer vandoor is. En die moet je vervolgens ook betalen." De oranjemassa gaan ze niet in. Het wordt waarschijnlijk thuis, voor de buis, als opnieuw de historische woorden door het Paleis galmen: "Ik verklaar dat ik na rijp beraad van dit ogenblik af geheel vrijwillig afstand doe van mijn koninklijke gezag...".

1898, Wilhelmina

1948, Juliana

1980, Beatrix

Nederlands Instituut voor Militaire Historie

- TICKET**
- 1 Volt + Lockdown
NSDM-werf
 - 2 Het Alternatief
Papaverweg 5b
 - 3 Reng Deng Deng
Haparandaweg
 - 4 Qday Strand West
Strand West, Stavangerweg
 - 5 Armin van Buuren /
Koninklijk Concertgebouworkest
Kop van het Java-eiland
 - 6 Loveland-Queensday
Oosterpark
 - 7 Kingsday Festival
Olympisch Stadion
 - 8 Kingsland
Voorterein RAI
- Alleen met toegangkaart!**

Legenda

- looproute Museumplein
- looproute veerponten
- looproute Java-eiland
- looproute Jordaan
- looproute Oeverpark / EYE Film Institute
- looproute Kingsland
- looproute Kingsday Festival

- deel v/d dag afgesloten voor autoverkeer met beperkte oversteekmogelijkheden
- K(r)ingbus
- tram met halte en lijnrr.
- stadsbus met halte en lijnrr.
- streekbus met halte en lijnrr.
- spoorweg(station)
- metro(station)
- veerpont
- Van Hallstraat eindhalte tram/bus

- videoscherm
- politiebureau
- EHBO post
- ziekenhuis
- toilet
- koningsevent
- vrijmarkt
- zwaaiplek

Troonswisselingprogramma

9.00 uur: Komt uw bezoek met de auto?
 Wijs hen dan op de P+R-terreinen en speciale parkeerlocaties voor 30 april. Kijk vooraf op de parkeerkaart op www.amsterdam.nl/troonswisseling.

15.30 uur: Should I stay or should I go?

Maak nu een keuze tussen de Koningsvaart op het IJ en het Koningsbal op het Museumplein. Door de drukte in de stad is het niet mogelijk om beide evenementen te bezoeken. Om het IJ klaar te maken voor de Koningsvaart zijn de vaartijden van de ponten aangepast:

- Amsterdam Centraal - Buiksloterweg (EYE / Oeverpark): pont vaart **niet** tussen circa 17.30 uur en 22.00 uur.
- Amsterdam Centraal - IJ-plein (Noordwal): pont vaart **niet** tussen circa 17.30 uur en 22.00 uur.
- Als deze ponten tijdelijk uit de vaart zijn, neem dan de extra pont van Westerdoksdijk (naast Paleis van Justitie) naar Distelweg. Wil je vervolgens naar de Koningsvaart? Volg dan aan de overzijde de borden naar Oeverpark of neem de K(r)ingbus naar de Noordwal (halte Meeuwenlaan).
- De extra pont Westerdoksdijk vervoert geen fietsen, brommers en canta's.
- Amsterdam Centraal - NDSM-werf: pont vaart **tot 13.00 uur**. Neem daarna de extra pont vanaf Westerdoksdijk naar NDSM-werf.
- Tasmanstraat - NDSM-werf: pont vaart de hele dag/avond.
- Tasmanstraat - Distelweg: pont vaart niet.

Beperkt aanvullend openbaar vervoer

Op Koninginnedag is Amsterdam vooral binnen de ring erg slecht bereikbaar, waardoor het Aanvullend Openbaar Vervoer (AOV) beperkt is. Boekt u daarom alleen een rit als dit echt noodzakelijk is, en doe dit minimaal 48 uur van tevoren. Zie ook pagina 2 van Amsterdam.nl of www.amsterdam.nl/aov.

Het laatste nieuws
 Alles over Koninginnedag en de troonswisseling kunt u terugvinden op www.amsterdam.nl/troonswisseling

Het officiële programma van 30 april

10.00 - 10.30 uur - *de Dam*

Koningin Beatrix doet afstand van de troon in het Koninklijk Paleis

10.30 - 10.50 uur - *de Dam*

Het nieuwe koningspaar verschijnt op het balkon, samen met (dan) prinses Beatrix. Na de toespraak én het Wilhelmus komen de prinsesjes ook op het balkon

11.00 - 12.00 uur - *Museumplein*

Kinderbal

14.00 - 15.30 uur - *de Dam*

Inhuldiging van Koning Willem-Alexander in de Nieuwe Kerk.

15.30 - 16.30 uur - *Museumplein*

Tribute to Queen met Roel van Velzen

19.30 uur - *IJ*

Het Koningslied wordt gezongen voor de Koning en Koningin.

Dit gebeurt bij het EYE Filmmuseum via een videoverbinding met Ahoy Rotterdam.

19.45 uur - *IJ*

Overhoeks: Ali B met hoogtepunten uit de sportgeschiedenis. Met ondermeer Epke Zonderland, Dorian van Rijsselberge en Holland 8.

Opnieuw langs EYE met filmmuziek en acteurs uit Soldaat van Oranje.

Onderweg naar Java eiland met het Nationaal Ballet, schepenshow en de muscialboot.

Java-eiland met het beste orkest van de wereld samen met de beste DJ ter wereld: het Koninklijk Concertgebouworkest en Armin van Buuren.

Sluitstuk bij het Muziekgebouw saluut van boten, erewater en ballonnen.

De vaartocht eindigt rond 21.30 uur bij het Muziekgebouw aan het IJ.

21.00 - 23.00 uur - *Museumplein*

Koningsbal met 3 André's en gastoptredens

10.00 uur:
 Het beste zicht heeft u vanaf uw eigen bank

11.00 uur: Geef uw bezoek dat met de trein komt de tip om via station Amsterdam Zuid naar het Museumplein te reizen, dat is sneller en minder druk. Borden wijzen u vervolgens de weg. Kijk voor meer informatie over het openbaar vervoer op: www.ns.nl en www.gvb.nl

30 APRIL

Download gratis de 30 APRIL app! Ontvang info over de leukste locaties en de beste routes. Zet je gps-locatie aan en bekijk op de interactieve druktemeter waar nog genoeg plek is om een feestje te vieren. Ben je op weg naar een locatie die overvol is, dan krijg je een pushbericht. Als door de drukte het netwerk tijdelijk niet werkt, kun je nog steeds alles lezen over bijvoorbeeld het programma van de Troonswisseling, de evenementen in de stad en de looproutes. www.30april.nl

23.00 uur: Plan je terugreis voor je vertrekt. Download onze routekaart op www.amsterdam.nl/troonswisseling

Waar plassen?

Waternet heeft een handige mobiele website waarop je kunt zien waar het dichtstbijzijnde toilet is: www.urinwaar.nl

Saluutschoten

Van oudsher is de band tussen het Koningshuis en de krijgsmacht zeer sterk. Defensie zet daarom naast de algemene (veiligheids) ondersteuning ook militairen in voor het ceremonieel rondom de troonswisseling. Dit ceremonieel symboliseert de verbondenheid van de Nederlandse krijgs-

macht met het Koningshuis en de militaire trouw en loyaliteit aan het Nederlandse volk. Het ceremonieel vindt vooral plaats rondom het Paleis op de Dam.

■ Om 09.00 uur vuurt een schip van de Koninklijke Marine al varend op het IJ 101 saluutschoten om Hare Majesteit de

Koningin welkom te heten in Amsterdam. ■ Rond 14.00 uur, als het nieuwe koningspaar door een militaire erehaag richting de Nieuwe Kerk loopt, vuurt een ceremoniële saluutbatterij van de Koninklijke Landmacht op het defensie-terrein aan het IJ elke 5 seconden een saluutschot af met haar kanonnen.